

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

16 сакавіка 2011 года, № 5 (2043)

ВЕДАЙ НАШЫХ!

АБСТАВІЛІ ПРАФЕСІЯНАЛАЎ

Каманда БДУ стала наймацнейшай сярод зборных сталічных ВНУ ў эстафетнай гонцы на «Мінскай лыжні-2011».

Традыцыйнае спартыўнае свята прайшло 26 лютага ў Рэспубліканскім цэнтры алімпійскай падрыхтоўкі па зімовых відах спорту «Раўбічы». У гэтым сезоне ў лыжнай гонцы 4x2,5 км удзельнічалі зборныя 11 універсітэтаў.

Наша каманда апырэдзіла зборную Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта фізічнай культуры, якая заняла другое месца. Трэцяе месца ў Акадэміі Міністэрства ўнутраных спраў.

Гонар БДУ адстойвалі першы прарэктар Міхаіл Жураўкоў, трэцякурснік юрыдычнага факультэта Дзяніс Крывашэй, першаккурснік факультэта радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій Мікіта Купрыянаў і студэнтка гістарычнага факультэта Вольга Васілёнак.

Кубак пераможцам, а таксама медалі і граматы прызёрам уручыў прэзідэнт нашай краіны Аляксандр

Лукашэнка. Менавіта па ініцыятыве кіраўніка дзяржавы сёлета ўпершыню праводзіліся спаборніцтвы сярод сталічных ВНУ. Падчас узнагароджвання нашай каманды прэзідэнт асабліва падкрэсліў, што мы абышлі і спартсменаў, і ваенных, і пажадаў універсітэту ўвогуле вялікіх поспехаў. Аляксандр Рыгоравіч падахвоціў астатніх прызёраў, пажадаўшы ім як мае быць падрыхтавацца да летняга этапу рэспубліканскіх масавых стартаў.

На «Мінскай лыжні-2011», акрамя зборных ВНУ, выступалі каманды адміністрацый усіх раёнаў горада, навучэнцы ПТВ і ССНУ, працоўныя калектывы, паралімпійцы – усяго звыш 5 тысяч сапраўдных аматараў лыжнага спорту.

НАК Беларусі вылучыў для пераможцаў і прызёраў спартыўнага свята больш за 150 каштоўных падарункаў і прызоў. У адкрыцці спаборніцтваў і ўзнагароджаннях бралі ўдзел чэмпіёны і прызёры Алімпійскіх гульняў Леанід Тараненка, Сяргей Макаранка, Аляксандр Папоў, Аляксандр Кедзяраў, Павел Доўгаль і інш.

Сяргей ШАФАЛОВІЧ

Аляксандр Лукашэнка толькі што ўручыў камандзе БДУ Кубак за лыжную эстафету

ПАДЗЕЯ

Стань студэнтам БДУ ў год юбілею!

2011 год, безумоўна, пройдзе пад знакам БДУ. У перад апошні дзень кастрычніка вядучаму ўніверсітэту нашай краіны споўніцца дзевяноста год. Канешне, лічба не такая ўнівэрсытэцкая, як у Гарвардскага ці Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэтаў, аднак свята, якое плануе арганізаваць для сваіх студэнтаў і выкладчыкаў БДУ, зможна пазайздросіць любая вышэйшая навучальная ўстанова свету.

План святкавання 90-годдзя ўніверсітэта быў зацверджаны рэктарам **Сяргеем Абламейкам**, які і ўзначаліў юбілейны аргкамітэт. Усяго прадугледжана каля 450 мерапрыемстваў. БДУ праводзіць міжнародныя і рэспубліканскія кан-

ферэнцыі, семінары, конкурсы, фестывалі і спартыўныя спаборніцтвы. Акрамя таго, запланаваны выхад буклета, кнігі і фільмаў пра ўніверсітэт, распрацоўка сувенірнай прадукцыі, адкрыццё мемарыяльных дошак рэктарам Пінчэту і Сеў-

чанку. На апошнім тыдні кастрычніка ў гонар ВНУ пройдуць святочныя канцэрты ў Белдзяржфілармоніі і ў тэатры оперы і балета, а завершыцца свята грандыёзным мега-шоу для выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў.

Падтрымаў ініцыятыву па святкаванні юбілею і PR-форум студэнцкіх праектаў «Папараць-кветка», які сёлета папоўніўся новай намінацыяй «БДУ – 90». Пераможца ў гэтай намінацыі атрымае грашовы прыз і шанец рэалізаваць свой праект з дапамогай любых тэхнічных рэсурсаў універсітэта. «Папараць-кветка» будзе праходзіць на базе Інстытута журналістыкі з 30 сакавіка па 2 красавіка. Прыняць удзел у форуме, як заўсёды, можа кожны, хто цікавіцца PR.

Аднак пакуль асноўная ўвага кіраўніцтва скіравана на летнюю прыёмную кампанію. Нягледзячы на дэмаграфічны спад, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт плануе прыняць звыш пяці з паловай тысяч абітурыентаў. Больш за тое, кампанія будзе праходзіць пад гучным дэвізам **«Стань студэнтам БДУ ў год 90-годдзя ўніверсітэта!»**. Ужо сталі вядомыя дакладныя даты прафесійна-псіхалагічнага сумоўя з абітурыентамі. Адказны сакратар прыёмнай камісіі **Вячаслаў Малафееў** упэўнены, што

На прэс-канферэнцыі 2 сакавіка

патрэба ў гэтым сапраўды ёсць: «Гутарка з абітурыентамі дапамагае ацаніць не толькі іх веды ў межах будучай спецыяльнасці, але і агульны ўзровень развіцця. Калі чалавек збіраецца паступаць на спецыяльнасць «Мытная справа» і не ведае, з якімі краінамі мяжуе Беларусь, як мы можам прыняць яго нават з задавальняючымі баламі па тэстах? Таму карысць ад прафесійна-псіхалагічнага сумоўя вялікая».

Па словах начальніка ГУВНМР **Людмілы Хухлындзінай**, сёлета БДУ адкрывае прыём на тры новыя спецыяльнасці і пяць новых напрамкаў. На біялагічным факультэце першых студэнтаў прымуць спецыяльнасці «Мікрабіялогія» і «Біяхімія»,

а Інстытут бізнесу і менеджменту тэхналогій запрашае ахвотных на спецыяльнасць «Кіраванне інфармацыйнымі рэсурсамі». Адрозныя новыя напрамкі прапануе філалагічны факультэт («Дэлавава камунікацыя» на спецыяльнасцях «Руская філалогія» і «Беларуская філалогія» і напрамак «Руская мова як замежная» на спецыяльнасці «Руская філалогія»). Напрамак «Космааэракартаграфія» на спецыяльнасці «Геаграфія» будзе працаваць на геаграфічным факультэце, а фізічны факультэт адкрывае перспектывы напрамак «Фізіка нанаматэрыялаў і нанатэхналогій» на спецыяльнасці «Фізіка».

Юліяна ЛЕАНОВІЧ

А. Н. СЕЎЧАНКА:

«Пытанне аб Беларускай дзяржаўным універсітэце ставіцца як пытанне нацыянальнай палітыкі»

Нядаўна БДУ святкаваў два знакавыя юбілеі. 22 лютага споўнілася 105 гадоў з дня нараджэння сёмага рэктара БДУ (1957–1972) Антона Нічыпаравіча СЕЎЧАНКІ, а 1 сакавіка адзначыў 40-гадовы юбілей НДІ прыкладных фізічных праблем, які носіць імя слаўтага навукоўца і дзеяча.

А. Н. Сеўчанка нарадзіўся ў 1906 г. у шматдзетнай сям'і (тры браты і чатыры сястры) у вёсцы Дзяніскавічы Рагачоўскага павета Магілёўскай губерні. Пасля станаўлення савецкай сістэмы адукацыі ён паступіў у Рагачоўскі педагагічны тэхнікум. З 1926 г. Антон Сеўчанка працаваў дырэктарам пачатковай школы ў в. Жарабцы Бабруйскага раёна, выкладаючы там фізіку і матэматыку. У 1928–1929 гг. быў дырэктарам няпоўнай СШ у саўгасе «Жылічы». Але цяга да ведаў падштурхнула маладога дырэктара падаць дакументы ў БДУ: яго залічылі студэнтам адразу 2-га курса педагагічнага факультэта.

Пасля заканчэння ў 1931 г. універсітэта А. Сеўчанка працягвае вучобу ў аспірантуры АН БССР. Аднак ужо ў 1932 г. ён паступіў у аспірантуру АН СССР. Пад кіраўніцтвам акадэміка С. І. Вавілава малады навуковец пачаў працу ў лабараторыі пры Дзяржаўным аптычным інстытуце Народнага камісарыята ўзбраенняў (ДАІ). Асноўным кірункам яго даследаванняў стала люмінесцэнцыя арганічных і неарганічных рэчываў, а таксама сумесных пытанняў малекулярнай спектраскапіі. У сакавіку 1937 г. ён абараніў кандыдацкую дысертацыю.

У 1940 г. А. Н. Сеўчанка сумесна з С. І. Вавілавым выканаў цікавую працу па вывучэнні законаў затухання святлення рэдказемельных іонаў. Па рэкамендацыі кіраўніка Антон Нічыпаравіч працягнуў курс вышэйшай матэматыкі ў ДАІ, а таксама курсы агульнай фізікі і балістыкі ў Ваенна-палітычнай акадэміі.

З 1934 па 1953 гг. А. Н. Сеўчанка працаваў у ДАІ ў якасці навуковага супрацоўніка, намесніка, а пасля і загадчыка лабараторыі. У час вайны інстытут знаходзіўся ў эвакуацыі ў Іашкар-Але. Там А. Н. Сеўчанка разгарнуў шырокія даследаванні ў галіне святломаскіроўкі і люмінесцэнтнага асвятлення ваенных аптычных прыбораў. За паспяховае работу Антон Нічыпаравіч у 1943 г. быў узнагароджаны Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Марыйскай АССР, медалём «За працоўную доблесць»; у 1945 г. – медалём «За доблесную працу ў Вялікай Айчыннай вайне 1941–1945 гг.».

Вынікам яго шматгадовых даследаванняў стала доктарская дысертацыя, абароненая ў сакавіку 1952 г.

Ліхалецкі тых часоў закранулі сям'ю А. Н. Сеўчанкі. У 1938 г. НКВС арыштаваў старэйшага брата – Данілу. Неўзабаве прыйшлі звесткі пра яго смерць. У час вайны загінуў 80-гадовы бацька. У жывых застаўся малодшы брат Іван і сёстры, адна з якіх – Пелагея – працавала побач з братам у Ленінградзе.

У лістападзе 1952 г. па запрашэнні віцэ-прэзідэнта АН БССР І. С. Лупіновіча Антон Нічыпаравіч вяртаецца ў Мінск. 8 студзеня 1953 г. яму прысуджаецца званне акадэміка. У маі 1953 г. ён узначальвае сектар фізікі і матэматыкі фізіка-тэхнічнага інстытута. **Гэты перыяд стаў пераломным у развіцці фізічных даследаванняў у Беларусі.** У студзені 1955 г. быў створаны Інстытут фізікі і матэматыкі АН БССР, а А. Н. Сеўчанка

1967. П. М. Машэраў уручае БДУ ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга

стаў яго дырэктарам. На працягу двух год ён кіраваў гэтай установай, адначасова ўзначальваючы кафедру фізічнай оптыкі БДУ, створаную па яго ініцыятыве ў 1953 г.

У красавіку 1957 г. у сувязі з абраннем К. І. Лукашова віцэ-прэзідэнтам АН Беларусі на пасаджэнні Бюро ЦК КПБ А. Н. Сеўчанка быў прызначаны рэктарам БДУ.

На той момант універсітэт складалася з сямі факультэтаў: філалагічнага, гістарычнага, юрыдычнага, геалага-геаграфічнага, біялагічнага, фізіка-матэматычнага. На стацыянары вучылася 3187 студэнтаў і на завочным факультэце – 2981 студэнт.

Новаму кіраўніку прыйшлося адразу вырашаць шмат праблем. Асабліва дрэнным было становішча з вучэбнай і навуковай базай. БДУ меў толькі 4 корпусы. У прымальных умовах знаходзіліся толькі юрыдычны і гістарычны факультэты, размешчаны ў будынку па вул. Акадэмічная, 4. Адсутнічалі актывная зала, спартыўныя залы і клубныя памяшканні. Існавала патрэба ў найноўшым абсталяванні і інвентары. Не хапала інтэрнатаў. У пяці існуючых згодна з нормамі маглі размясціцца 1060 чалавек, аднак рэальна пражывала 1728 студэнтаў, а таксама 59 аспірантаў і 17 выкладчыкаў. Звыш 800 студэнтаў здымалі жыллё. З 10 жылых будынкаў універсітэта 3 былі баракі, многія памяшканні падлягалі капітальнаму рамонту.

Першым крокам да паляпшэння сітуацыі стала ўзвядзенне ў 1957 г. 30-кватэрнага жылога дома для супрацоўнікаў (вул. Вайсковая, 15). З 1958 па 1962 гг. будаваўся новы **галоўны корпус БДУ** (вучэбная плошча – 15 984 м²). Яго адкрыццё стала своеасаблівай вехай у жыцці ўніверсітэта. **Корпус радыёфізікі і электронікі** адчыніў свае дзверы ў 1966 г., у верасні 1968 г. – інтэрнат, у 1969 г. у новы корпус пераехаў хімік, а стары будынак пасля капітальнага рамонт перадаў юрыдычнаму факультэту. У 1969 г. пачалося будаўніцтва новага інтэрната па вул. Кастрычніцкай на 1122 месцы, у лістападзе – **вучэбна-лабараторнага комплексу ў в. Шчомысліца** пад Мінскам, частка тэрыторыі якога была неўзабаве ператворана ў вопытную гаспадарку. Там жа ў кастрычніку 1970 г. пачалося і будаўніцтва корпуса НДІ прыкладных фізічных праблем. Згодна з генпланам развіцця БДУ, распрацаваным у канцы 60-х гадоў, у Шчомысліцы ў на-

ступныя 10–15 год павінны былі з'явіцца карпусы для біяфака і факультэта прыкладной матэматыкі, абсерваторыя, бібліятэка, 101-кватэрны жылы дом, інтэрнат на 1212 чалавек, дзіцячы сад, паліклініка, спартыўны комплекс, стадыён на 3 тыс. глядачоў.

«Пытанне аб Беларускай дзяржаўным універсітэце ставіцца як пытанне нацыянальнай палітыкі», – казаў Антон Нічыпаравіч на пасаджэнні рэктарата 12 кастрычніка 1957 г.

Ва ўніверсітэце імкліва развіваліся старыя і ўзніклі новыя факультэты, кафедры, лабараторыі. Так, у сувязі з павелічэннем кантынгенту студэнтаў і дзеля паляпшэння вучэбнай і навуковай работы ў **1958 г. фізіка-матэматычны факультэт быў падзелены на фізічны і матэматычны**. Тады ж у БДУ быў створаны вячэрні факультэт (з 1960 г. – вячэрняе аддзяленне). З чэрвеня 1959 г. біялагічнага і геалага-геаграфічнага факультэты былі ператвораны ў **біялагічны і географічны**. У мэтах навучання іншаземцаў на падставе пастановы Савета Міністраў БССР ад 17 лістапада 1961 г. быў створаны **падрыхтоўчы факультэт для замежных грамадзян**.

У пачатку 60-х гадоў уведзіліся новыя курсы па праблемах ядзернай фізікі, аўтаматызацыі вытворчасці, вылічальнай тэхнікі, аўтаматыкі, ракетнай тэхнікі і штучных спадарожнікаў зямлі, фізікі плазмы і тэрмаядзер-

нага сінтэзу, квантавай радыёфізікі, ядзернай энергетыкі, тэорыі і практыкі радыё і тэлебачання, судовай медыцыны, судовай псіхіятрыі, асноў бухгалтарскага ўліку і інш.

Канец 50-х – сярэдзіну 60-х гг. прынята называць цаліннай эпохай. Першыя студэнцкія брыгады БДУ ў колькасці 294 чалавек былі на цаліне ў 1956 г. Туды моладзь вабілі не толькі рамантыка і энтузіязм, але і магчымасць зарабіць грошы. У канцы 60 – пачатку 70-х гг. студэнты БДУ працавалі ў Казахстане, Сібіры, Дагестане, Комі АССР, г. Тальяці, у інтэр-атрадах у ГДР, Чэхаславакіі, вялі будаўніцтва ў Мінску, Мінскай і Гомельскай абласцях, у Рэчыцы, Салігорску, займаліся рэстаўрацыйнымі работамі ў Брэсцкай фартэцыі, аднаўлялі разбураныя землятрусам гарады Кізіляр (1970), Джамбул (1971).

У 1971 г. БДУ адзначаў сваё 50-годдзе. Падрыхтавалі надзвычайную колькасць навуковых публікацый, зборнікаў і кніг, літаратуры па гісторыі БДУ. У 1971/72 навуч. г. у БДУ было 15 факультэтаў, з іх 10 асноўных – фізічны, матэматычны, ФПМ (адкрыты 1 красавіка 1970 г.), біялагічны, географічны, хімічны, гістарычны, юрыдычны, філалагічны, журналістыкі; дзейнічалі 91 кафедра, 14 кабінетаў, больш за 150 даследчых і вучэбных лабараторый, НДІ ФПФ, 9 вучэбна-вытворчых майстэрняў, біялагічная станцыя на воз. Нарач, вучэбна-вопытная гаспадарка «Шчомысліца».

Нью-Ёрк 1956. А. Н. Сеўчанка падпісвае статут Міжнароднага агенцтва па мірным выкарыстанні атамнай энергіі

1960-я гады сталі часам, калі Беларускай дзяржаўнай універсітэце канчаткова набыў класічную форму вышэйшай навучальнай установы Беларусі.

Гэта была несумненная заслуга ўсяго калектыву БДУ і яго кіраўніцтва.

7 студзеня 1967 г. указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР за заслугі ў развіцці навукі і падрыхтоўкі спецыялістаў БДУ быў узнагароджаны **ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга**. 21 сакавіка на ўрачыстым сходзе П. М. Машэраў прышпіліў гэтую ўзнагароду да сцяга Белдзярж-універсітэта, які трымаў у руках рэктар А. Н. Сеўчанка.

Антон Нічыпаравіч здолеў аб'яднаць таленавітых людзей, вылучыць здольную моладзь, дапамагаючы ёй расці творца. Ён ставіў перад аспірантамі і маладымі навукоўцамі значныя задачы. Рэктар дабіўся таго, каб універсітэцкія кафедры, лабараторыі, кабінеты атрымлівалі не толькі найноўшае абсталяванне, але і найлепшых спецыялістаў.

20 ліпеня 1971 г. за вялікія заслугі ў развіцці савецкай навукі і тэхнікі А. Н. Сеўчанку было прысвоена званне Героя Сацыялістычнай Працы. У апошнія гады на пасадзе рэктара Антон Нічыпаравіч аддаў шмат сіл і энергіі на арганізацыю **НДІ прыкладных фізічных праблем**, які пачаў дзейнасць 1 сакавіка 1971 г. у складзе 12 лабараторый. Пад кіраўніцтвам А. Н. Сеўчанкі і Л. В. Валадзько былі праведзены глыбокія даследаванні ўранілавых злучэнняў, інфрачырвонай спектраскапіі перакісных злучэнняў, люмінесцэнцыі арганічных малекул, рэдказемельных элементаў і інш. Вынікі даследаванняў ляглі ў аснову распрацоўкі надзейнага і вельмі адчувальнага метаду аналізу гэтых важнага класа рэчываў, які атрымаў прызнанне як у СССР, так і за яго межамі.

13 верасня 1972 г. у сувязі з узростам А. Н. Сеўчанка быў вызвалены ад абавязкаў рэктара ўніверсітэта і зацверджаны дырэктарам НДІ ФПФ БДУ. Тады ж гэта пасада была ўведзена ў асноўную наменклатуру ЦК КПБ па аддзеле навукі і вучэбных устаноў.

Да канца свайго жыцця (памёр у верасні 1978 г.) Антон Нічыпаравіч быў дырэктарам НДІ, які сёння носіць яго імя. У інстытуце ён узначаліў шэраг навуковых кірункаў, быў ініцыятарам распрацоўкі і стварэння новай навуковай апаратуры. Антон Нічыпаравіч стварыў буйную навуковую школу. Больш чым 30 яго вучняў абаранілі кандыдацкія дысертацыі, 9 – доктарскія. Сярод іх Л. В. Валадзько, Д. С. Умрэйка, К. М. Салаўёў, А. І. Камяк, І. П. Зацькоў, Г. С. Круглік і іншыя вядомыя навукоўцы, якія паспяхова развіваюць арыгінальныя навуковыя кірункі.

Навуковую і педагагічную дзейнасць А. Н. Сеўчанка спалучаў з вялікай грамадскай працай. Ён быў сябрам шэрагу міжнародных арганізацый ААН, удзельнічаў у 1956 г. у стварэнні Міжнароднага агенцтва па мірным выкарыстанні атамнай энергіі (МАГАТЭ). А. Н. Сеўчанка з'яўляўся дэпутатам Вярхоўнага Савета СССР у 1958–1962 гг., дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР (1963–1976), быў членам ЦК КПБ. На той час гэта быў найвышэйшы ўзровень грамадскай сталасці кіраўніка.

Амаль 25 год аддаў А. Н. Сеўчанка Беларускаму дзяржаўнаму ўніверсітэту, 15 з іх – на пасадзе кіраўніка. Пры ім БДУ імкліва рос не толькі як вучэбная ўстанова, але і як храм навукі.

Па матэрыялах Музея гісторыі БДУ

ВЫСТАВЫ

БДУ прапануе

9-я Міжнародная спецыялізаваная выстава «Адукацыя і кар'ера» прайшла 24–26 лютага ў Мінскім дзяржаўным палацы дзяцей і моладзі. Яна штогод ладзіцца Камітэтам па адукацыі Мінгарвыканкама і выставачным прадпрыемствам «Экспафорум».

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт у год свайго 90-годдзя ў пяты раз удзельнічаў у гэтай выставе адукацыйных паслуг. У сувязі са знамянальнай датай супрацоўнікі аддзела інфармацыйна-аналітычнага і тэхналагічнага забеспячэння адукацыйнай дзейнасці ГУВНМР значна абнавілі інфармацыйна-рэкламную матэрыялы па БДУ, якія традыцыйна рыхтуюцца да выставы.

Абітурыенты, іх бацькі, настаўнікі і кіраўнікі школ маглі атрымаць на стэндзе БДУ інфармацыю пра ўсе факультэты і адукацыйныя ўстано-

вы, а таксама спецыяльны выпуск газеты «Універсітэт» для абітурыентаў. Акрамя таго, наведнікі выставы мелі магчымасць задаць пытанні намесніку старшыні прыёмнай камісіі Л. М. Хухлындзінай на спецыялізаваных семінарах: «Прыро-

дазнаўчыя і матэматычныя спецыяльнасці БДУ», «Гуманітарныя і сацыяльна-эканамічныя спецыяльнасці БДУ».

На выставе таксама былі прадстаўлены Балгарыя, Вялікабрытанія, Літва, Польшча, Расія,

Турцыя, Эстонія. Агульная колькасць стэндаў з усіх краін – 89. Па звестках арганізатараў, за тры дні выставы наведалі каля 10 тысяч чалавек.

Юрый ПАЗНЯК,
начальнік аддзела НДЧ-ГУН

АФІЦЫЙНА

У БДУ з'явілася кафедра ЮНЕСКА

Цырымонія падпісання пагаднення аб стварэнні кафедры ЮНЕСКА па прыродазнаўча-навуковай адукацыі ў БДУ адбылася 4 сакавіка ў Габеленавай зале рэктарата.

Подпісы пад дакументам паставілі рэктар БДУ акадэмік Сяргей

Абламейка і дырэктар дэпартаменту фундаментальных і інжынерных навук ЮНЕСКА Мацей Налеч.

Падпісанне дамовы – галоўная мэта візіту ў БДУ высокага прадстаўніка ЮНЕСКА і пасла па асабліва даручэннях МЗС Уладзіміра Счастнага.

Афіцыйныя мерапрыемствы прайшлі ў рамках фесту «Імпрэза: міжнародны год хіміі», удзельнікамі

якога сталі 150 навучэнцаў сярэдніх школ г. Мінска. Юным хімікам прадэманстравалі каля 50 хімічных вопытаў, распавялі пра спецыяльнасці хімічнага факультэта БДУ.

Для даведкі:

У адпаведнасці з ініцыятывай Міжнароднага саюза тэарэтычнай і прыкладнай хіміі – ІЮПАК (International Union of Pure and Applied Chemistry – IUPAC, www.iupac.org),

падтрыманай ЮНЕСКА, Арганізацыя Аб'яднаных Нацый абвясціла 2011-ы год Міжнародным годам хіміі (International Year of Chemistry, IYC).

Ідэю яго правядзення, вылучаную прадстаўнікамі Нацыянальнага камітэта расійскіх хімікаў, падтрымалі шэраг краін і міжнародная хімічная супольнасць.

Анастасія ГАЛУБОВІЧ

УШАНАВАННІ

За шматгадовую добрасумленную працу і вялікі асабісты ўклад у развіццё Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта дзесяць супрацоўнікаў ВДУ ўдасцелены ганаровага звання «Заслужаны работнік БДУ».

Сярод іх – 8 прадстаўніц прыгожага полу: прафесар кафедры раманскіх моў кандыдат філалагічных навук Ніналь Ганчарова; загадчыца кафедры рускай літаратуры філалагічнага факультэта, доктар філалагічных навук, прафесар Святлана Ганчарова-Грабоўская; кандыдат педагагічных навук прафесар Святлана Лузіна; прафесар кафедры крымінальнага працэсу і пракурорскага нагляду юрыдычнага факультэта доктар юрыдычных навук Ізабэла Марціновіч; вядучы навуковы супрацоўнік лабараторыі фізіка-хіміі палімерных матэрыялаў і прыродных арганічных злучэнняў НДІ ПФП імя А. Н. Сеўчанкі БДУ, кандыдат

хімічных навук, дацэнт Людміла Астроўская; дацэнт кафедры філасофіі і метадалогіі навукі факультэта філасофіі і сацыяльных навук кандыдат філасофскіх навук Святлана Савіна, прафесар кафедры тэорыі і метадалогіі журналістыкі факультэта журналістыкі Інстытута журналістыкі БДУ доктар філалагічных навук Ніна Фральцова; загадчыца кафедры англійскай мовы гуманітарных факультэтаў, доктар педагагічных навук, дацэнт Людміла Хвядчэня. Усе яны атрымалі ўзнагароды з рук рэктара акадэміка Сяргея Абламейкі напярэдадні Дня жанчын, 4 сакавіка.

Уладальнікамі ганаровага звання «Заслужаны работнік БДУ» сталі таксама загадчык лабараторыі эліэнікі НДІ ПФП імя А. Н. Сеўчанкі БДУ, член-карэспандэнт НАН Беларусі, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар Фадзей Камароў і вучоны сакратар гэтага інстытута, доктар фізіка-матэматычных навук, дацэнт Уладзімір Палечыц.

Загад аб прысваенні звання падпісаны 28 лютага.

Аб'яўляюцца конкурсы на прысуджэнне прэмій імя У. І. Пічэты і А. Н. Сеўчанкі ў 2011 г.

У адпаведнасці з Палажэннем аб парадку прысуджэння прэмій імя У. І. Пічэты і А. Н. Сеўчанкі, зацверджаным 16 лютага 2011 г., аб'яўляюцца конкурсы на прысуджэнне прэміі імя У. І. Пічэты ў галіне сацыяльных і гуманітарных навук, імя А. Н. Сеўчанкі ў галіне прыродазнаўчых навук. Сёлета ў сувязі з 90-гадовым юбілеем Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта конкурс абвешчаны адразу ў дзвюх намінацыях:

«Навука» – за:

• навуковыя працы па перспектывных напрамках, якія ўносяць значны ўклад у развіццё адпаведнай галіны навукі і тэхнікі;

• стварэнне новай тэхнікі, тэхналогій і матэрыялаў;
• працы па зберажэнні рэсурсаў і энергіі, абароне навакольнага асяроддзя і вырашэнне іншых важных для рэспублікі задач.

«Адукацыя» – за:

• распрацоўку новых адукацыйных тэхналогій, якія істотна павышаюць узровень падрыхтоўкі спецыялістаў;
• стварэнне падручнікаў, навуковых дапаможнікаў і навуковых абсталявання.

Дакументы на конкурс прадстаўляюцца ў НДЧ-ГУН да 30 красавіка 2011 г. Адрас: вул. Бабруйская, 9, к. 401 (аддзел на-

вукова-тэхнічнай інфармацыі) з 14.00 да 16.00 штодня. На конкурс падаюцца працы асобных аўтараў і калектывных прац, лік суаўтараў не можа быць большым за чатыры чалавек.

Інфармацыю пра конкурс можна атрымаць па тэл. 209-53-92. Электронныя варыянты дакументаў размешчаны ў агульных папках на серверы БДУ (Microsoft Outlook): «Агульныя папкі» / «Усе агульныя папкі» / «Навукова-даследчая частка-Галоўнае ўпраўленне навукі» / «Конкурс А. Н. Сеўчанкі і У. І. Пічэты».

Паводле інфармацыі НДЧ-ГУН БДУ

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

Гутарка з рэктарам Сяргеем Абламейкам і віктарына ў гонар 90-годдзя БДУ – «Знамя юности» (04.03-10.03).

Перамога ліцэістаў БДУ ў Рэспубліканскім турніры юных фізікаў – БелТА (09.03); zn.by (04.03); «Мінск-Новости» (11.03).

Вынікі конкурсу на найлепшага вэб-журналіста – БелТА (03.03); zn.by (04.03); «Звязда» (10.03).

Як стаць удзельнікам будатрада, расказвае старшы інспектар упраўлення выхаваўчай работы з моладдзю Рыгор Пасрэднік – «Знамя юности» (04.03-10.03).

Прэс-канферэнцыя кіраўніцтва БДУ, прысвечаная пачатку прыёмнай кампаніі і юбілею – БелТА (02.03); БелаПАН (02.03); naviny.by (02.03); 21.by (02.03); zn.by (02.03); belarus.kz (03.03); date.bs (02.03); sb.by (03.03); «Народная газета» (03.03); «Звязда» (02.03; 03.03); 21.by (02.03); vitebsk.ws (03.03); interfax.by (03.03).

Перамога каманды БДУ сярод зборных сталічных ВДУ на «Мінскай лыжні-2011» – sb.by (28.02); БелТА (26.02); 21.by (26.02).

Выстава беларускіх мастакоў у рамках праграмы Саюза жанчын БДУ «Дотык да палітры» – БелТА (19.02; 21.02).

Тыдзень роднай мовы ў БДУ – «Звязда» (19.02); sb.by (20.02); «Мінск-Новости» (18.02); БелТА (19.02); «Знамя юности» (25.02).

Гутарка з загадчыкам кафедры фізвыхавання і спорту прафесарам Віктарам Калядой – «Знамя юности» (18.02).

Пра курсанта ваеннага факультэта БДУ Андрэя Шкурава – «Во славу Родины» (18.02).

Гутарка з адказным сакратаром прыёмнай камісіі БДУ Вячаславам Малафеевым – «Народная газета» (17.02)

Пра аспіранта БДУ Дзяніса Адамчыка – «Рэспубліка» (17.02); 21.by (17.02).

Выстава кітайскага жывапісу ў БДУ – БелТА (16.02; 18.02); 21.by (16.02); «Рэспубліка» (19.02).

Урачыстая цырымонія перадачы факсімільнага выдання Слуцкага Евангелля БДУ – БелТА (15.02; 17.02); БелаПАН (17.02); 21.by (15.02); «СБ-Беларусь сегодня» (18.02); «Рэспубліка» (19.02); «ЛІМ» (25.02).

Падпісанне пагаднення аб супрацоўніцтве паміж БДУ і БПС-Банкам – БелТА (14.02); «Мінск-Новости» (15.02); zn.by (15.02); БелаПАН (16.02); naviny.by (16.02); «Настаўніцкая газета» (22.02).

Візіт у БДУ вядомага расійскага палярніка Артура Чылінгарова – БелТА (11.02); tut.by (12.02); «Настаўніцкая газета» (17.02); «Вечерний Минск» (26.02).

Першы выпуск групы педагогаў-прафарыянтаў у РІВШ БДУ – «Настаўніцкая газета» (10.02).

Дырэктар Інстытута бесперапыннай адукацыі БДУ Станіслаў Сабалеўскі расказвае пра школу «Алімпус» – «Настаўніцкая газета» (10.02).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

БРСМ БДУ пачынае новае жыццё

4–5 сакавіка на базе САК БДУ «Брыганціна» праводзілася V справаздачна-выбарная канферэнцыя ГА «БРСМ» БДУ, у рамках якой прайшла дзелавая грамадска-адукацыйная гульня «Твой выбар».

Для кагосьці гэта была проста гульня, а вось для кандыдатаў на пасаду сакратара пярвічнай ячэйкі БРСМ – сапраўднае выпрабаванне. Хлопцы і дзяўчаты падшлі да перадвыбарнай кампаніі максімальна адказна. Ужо за 2 тыдні да мерапрыемства яны актывізавалі працу. Выступленні на факультэтах, інфармаванне праз сацыяльныя сеткі, падрыхтоўка плакатаў і іншай раздаточнай прадукцыі – прамы доказ гэтага.

Гудзько Ірына, Каліта Ніна, Клішэвіч Сяргей і Нікалаеў Мікалай – студэнты, якія вырашылі балата-

вацца на пасаду сакратара БРСМ БДУ. Іх не спалохалі цяжкасці, бо яны ўжо даўно ўдзельнічаюць у справах Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі ва ўніверсітэце. Яны паверылі ў гэтую арганізацыю і гатовыя далей яе развіваць, адкрываючы ўсё новае і новае гарызонты. А ўсё таму, што ў кожнага з іх ёсць каманда, якая будзе ў гэтым дапамагаць. Менавіта яна на працягу ўсёй перадвыбарчай кампаніі падтрымлівала свайго кандыдата, тым самым даючы яму сілы для дасягнення пастаўленай мэты.

Па выніках серыі круглых сталоў «БРСМ БДУ: перспектывы развіцця», творчага вечара «Права голасу», прэзентацыі кандыдатамі перадвыбарчых праграм, а таксама правядзення прэс-канферэнцыі і дэбатаў, дэлегатам канферэнцыі трэба было зрабіць свой выбар і прагаласаваць за ўпадабаннага кандыдата. Задача была не з лёгкіх,

Сяргей Клішэвіч (другі справа) разам са свайой камандай

але з ёй справіліся. І ў першым туры, набраўшы больш за 50 % галасоў, перамог Сяргей Клішэвіч, студэнт 3 курса гістарычнага факультэта. Менавіта ён цяпер будзе далей узначальваць моладзевую арганізацыю ва ўніверсітэце.

Дзмітрый Мікулка ў 2008 г.

адкрыў БРСМ БДУ «другое дыханне», арганізацыя распавяла кіпучую дзейнасць. Зараз працягваць рабіць студэнцкія будні яркімі і запамінальнымі будзе новы лідар.

Пажадаем Сяргею Клішэвічу творчых ідэй і поспехаў!

Людміла ЦВЯТКОВА

Анастасія ГАЛУБОВІЧ

КОНКУРСЫ

Прэмія вэб-журналістам

Найлепшых маладых вэб-журналістаў – пераможцаў прэміі Yousmi Media Awards назвалі 3 сакавіка ў Мінску.

Галоўны прыз у памеры 1 тыс. долараў і званне вэб-аўтара года атрымала фатограф Надзея Дзегцярова. Найлепшым журналістам-аматарам члены журы абралі Людмілу Пракопаву, а журналістам-прафесіяналам – Дар'ю Ліс.

У намінацыі «Найлепшы фатограф-аматар» перамагла Аляксандра Кананчэнка, а найлепшым фатографам-прафесіяналам прызналі Сяргея Гудзіліна. Блогерам года стаў Кірыл Каліта, а аўтарам найлепшага блога – Вольга Пусікава.

Найлепшым сайтам СМІ члены журы абралі інтэрнэт-версію газе-

ты «Віцьбічы». Найлепшае відэа зняла Крысціна Карчэўская, а персонай года стаў фатограф Антон Матолька. Прыз глядацкіх сімпатый заваяваў журналіст Павел Гаспадыніч.

На думку дырэктара Інстытута журналістыкі БДУ Сяргея Дубовіка, узровень тэкстаў і фатаграфій, якія ўдзельнічаюць у конкурсе, увесь час паляпшаецца. У сучаснай інфармацыйнай прасторы вэб-журналістыка развіваецца дастаткова актыўна, што ў пэўнай ступені і пацвярджаюць вынікі конкурсу.

Прафесійная прэмія ў галіне вэб-журналістыкі, PR і фатаграфіі Yousmi Media Awards праводзіцца ў другі раз. Заснавальнікам прэміі з'яўляюцца Інстытут журналістыкі БДУ і кампанія «Сучасныя медыя-сістэмы».

Анастасія РАГАТКО

НАВУКОВЫ СТУДЭНЦКІ САВЕТ ФАКУЛЬТЭТА МІЖНАРОДНЫХ АДНОСІН ПРЫМАЕ МАТЭРЫЯЛЫ ДЛЯ СЭМАГА ВЫПУСКУ ЗБОРНІКА НАВУКОВЫХ АРТКУЛАЎ СТУДЭНТАЎ, МАГІСТРАНТАЎ, АСПІРАНТАЎ.

Публікацыі залічваюцца як удзел у НДРС, маюць значэнне для зніжэння аплаты студэнтам платнай формы навучання. Выпускам зборніка прысвойваецца ISBN з абавязковай рассылкай па асноўных бібліятэках краіны.

Сёмы зборнік плануецца выпусціць да чэрвеня 2011 г.

Тэрмін падачы артыкулаў – да 15 красавіка 2011 г. (можа падаўжацца)

Дадатковую інфармацыю можна знайсці на сайце <http://nirs.do.am/>

Навуковы студэнцкі савет ФМА:

Харыт Кацярына +375 29 567 32 88 (МТС); +375 29 686 66 03 (Velcom)

Анцух Сяргей +375 29 765 24 50 (МТС); +375 44 789 96 74 (Velcom)

e-mail: nirs@tut.by

ДАЛУЧАЙЦЕСЯ!

Беларуская студэнцкая юрыдычная алімпіяда–2011

VII Беларускае студэнцкае юрыдычнае алімпіяда сабрала 4–5 сакавіка на юрыдычным факультэце БДУ 122 маладых таленты.

Алімпіяда праводзіцца па наступных галінах: тэорыя і гісторыя дзяржавы і права; канстытуцыйнае права, адміністрацыйнае права; грамадзянскае права і працэс, грамадзянскае права і працэс; крымінальнае права і працэс; экалагічнае і зямельнае права.

У ёй удзельнічаюць студэнты 2–6 курсаў незалежна ад формы навучання ў індывідуальным і камандным заліках.

Да фіналу журы дапусціла 20 удзельнікаў, а таксама 6 камандаў па выніках вочнага адборачнага тура. Пераможцы алімпіяды атрымалі дыпламы Міністэрства адукацыі I, II і III ступеняў, а таксама падарункі і прызы.

У гэтым годзе ў якасці эксперыменту па-за асноўнымі спаборніцтвамі сярод камандаў праводзіўся конкурс па клінічным навучанні.

На цырымоніі закрыцця галоўны інспектар упраўлення вышэйшай і сярэднеспецыяльнай адукацыі Міністэрства адукацыі Беларусі Алена Ліпа зазначыла: «Алімпіяда – добры практычны вопыт, які, несумненна, спатрэбіцца ў вашай будучай працы».

Па выніках конкурсу-эксперыменту па клінічнай юрыдычнай адукацыі былі ўзнагароджаны:

1 месца – «Эўрыка» (Акадэмія кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь);

2 месца – «Аргумент» (Акадэмія Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь);

3 месца – «Linces justae» (Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны);

Спецыяльны прыз ад Revera Consulting Group атрымала Анастасія Паўлючэнка з каманды «Пра-

«Just Cause» (БДУ)

вавы аспект» юрыдычнага факультэта БДУ.

Часопіс «Юрыст» адзначыў Аляксандра Клімашына.

Найлепшымі ў індывідуальным заліку прызнаны:

Аляксандр Лабаты – 1 месца;

Яўген Ваньковіч – 2 месца;

Вольга Міронава і Алена Шульміна – 3 месца.

Усе лаўрэаты – з юрфака БДУ.

Камандны залік:

1 месца – «Just Cause» (БДУ);

2 месца – «Прававы аспект» (БДУ) і «Linces justae» (Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны);

3 месца – «Берасцейскія зоркі» (Брэсцкі дзяржаўны ўніверсітэт) і «Tabula rasa» (юркаледж БДУ).

Інфармацыйна Алімпіяда–2011 падтрымлівалі: Нацыянальны цэнтр прававой інфармацыі РБ, Нацыянальны цэнтр заканадаўства і прававых даследаванняў РБ, Вышэйшы гаспадарчы Суд РБ, часопіс «Юрыст». Фінансавую дапамогу прапанавалі: The Coca-Cola Company, British American Tobacco, юрыдычныя кампаніі «Сцепаноўскі, Папакуль і партнёры», «Уласава,

Аляксандр Лабаты

Міхель і партнёры», «Юрыдычны тэхналогіі», прадстаўніцтва ААТ «МТС» у Беларусі, Мінская гарадская калегія адвакатаў, інфармацыйна-асветніцкая ўстанова «Новая Еўразія», кампанія Revera Consulting Group, юрыдычная фірма «ТРАСТ».

Яна МІРАНОВІЧ
Фота Аляксея КМІТА